

مدیری جلال ساھر

اداره خانہ

استانبولہ نور عثمانیہ

جادہ سندہ ۴۰ نورولی

«تورک یوردی»

پنجشنبہ ۵ حزیران ۱۳۳۰

ییل : ۱ صایی ۹

ییلغی

عثمانی مملکتی ایچین ۱۲ غروش

روسیہ و عجمستان ایچین ۲ روبلہ

باشقا مملکتلر ایچین ۵ فرانق

صاییسی ۱۰ پارا

تورک سوزی

خلفہ دوغرو کیتملک ، خلق ایچون چالیشق . . .

هفتده بر «تورک یوردی» طرفندره ییغاریلیر

نو صاییده کی یازیلار :

فتح بایرامی ، حمدی * مصاحبه : تورکجه یه دائر : عمر سیف الدین * شعر : سنک سسک ، محمد رفعت * بر مکتوب ، بکر

صدقی * ملی حکایه : تورک چوجوغی . عمر سیف الدین * فاتح سلطان محمد خان ، (رسم) * تجارت دنیا سنده تورکلر .

رسم (قاریقاتور)

فتح بایرامی مناسبتیلہ :

استانبولی فتح ایدره ایکنجی سلطانہ محمد خانہ حضرتلری

دوك (خاك سپاه) اوستته ، اى (دست سما) دوك ،
اى (دست سما) ، (دست كرم) ، (دست شتا) دوك
(ازهار بهارك) يرينه (برف سفیدی) ،
(الحان طيورك) يرينه (صوت امیدی) ...

قونوشدینگمز طبیعی لسانه نثرأ ترجمه سی :

« نه یاپراق ، نه چیچك وار ! شیمدی بوتون قورولقلر
امیدسز و سپاه قاراللق بیغینلریله دولو... اى قیش سمانك آلی،
دورما ، دورما ، قورولقلرك اوستته بیاض بر تور توچك !
گوکلردن امللر گیبی قارلر دوکولویور ، هر طرفده خیالم
گیبی قارلر گزینیور ، سسبز برروز كارك صاف قنادنده اویوقلار
گیبی برآراللق دورویور ، صوگرا ینه اوچویور .
صاغدن صوله ، صولدن صاغه توپلر گیبی تیتیه ريك كاه
اوچویور . كاه آقییور . قارلر ... بوتون سكوت هنمارینك
نغمه لری... قارلر... بوتون ملكوت باغچه سنك چیچكلری ...
دوك اى سمانك آلی . دوك اى سمانك آلی ، اى كرمك ،
اى قیشك آلی دوك ، بوسپاه طور اڭك اوستته بهارك چیچكلری
یرینه بیاض قارلری ، قوشلرك نغمه لری یرینه امیدك سكوتی
دوك !... »

عمر سيف الدين

ملکوتیه

بر مکتوب

محترم أقدم .

ایکی سؤاللی بر رجاده بولونمش ایدیگنر : برنجیسی
گوزه تله دیکم ایزدن ممنونمیسگنر؟ ایکنجیسی دهابنده نه
گبی یازیلر بولماسنی ایستیورسگنر؟ بو ایکی سؤالگنزدن
برنجیسنه جواب ویرمگی زائد عد ایدهرک دیه بیلم که
یوریدیگنر یولدن ، گوزه تله دیگنر ایزدن ممنون اولمایان
هیچ بر تورک یوره گی ، هیچ بر خلق فکری تصور
ایده م. ایکنجی سؤالگنزه یالگنر برشی قارالایه جفم. اوده

ملتزمی قاصوب قاووران، صنعت و تجارتدن محروم ایدیلان
أل و آياقلىمى باغلایارق بر بریمزى طایتدیرمایان، دونه
قدر دوشدیکمز فلاکتلره ، گوردیگمز حقارتلره سبب
اولان باشلیجه «جهالت و مکتبسز لکدر . ایشته نیم بوندن
پك چوق یوره گم یانلق اولدینی ایچون، دائما غزته گزده
شومنحوس جهالتك المحاسنه چاره ساز اولاجق مکتبلر
تأسیسندن ، و بومکتبلره دوام ایده جك چوجق بابالرینه
تشویق آمیز سوزلر یازیلر گورمك ایسترم . عن اصل
آنادولودن اومبارك اولکهدن بولندیغم جهتله ینه اوطرف
کویلرنده پك چوق چوجوق بابالرینك صرف جهالت
پرده سی گوزلرینی قیادیغندن اولاجق که علمه قارشى بر
قیدسزلك ، اولادلرینی مکتبه کونده رهمه مزلك گیبی قنا
فکرلر بسله مکده اولدقلىرینی گوردم. بونلره آگلادیللا
لی که حسابی طوتدیرمق ، عسکرده بولنان اوغلنه مکتوب
یازدیرمق ایچون عجباً قاچ دفعه لر کویك امامنه مراجعتده
بولونارق یالواردینی واقع اولدی. شاید اوغلنی اوقوتماز
و اوقوتدیرمازسه دنیا و آخرتده ده معاتب طوتیله جفی
بیلدیریلیدر .

یوقاریده جهالتدن مکتبسز لکدن یوره گم یانلق
دیمشدم . اوت باقیگنر بش سنه بلغارستانده و بلغارستانك
یوز، یوزاللی خانه لك عادى کویلرنده بولندم. بورالرده کی
مکتب بنالری بویوک قصبه لرك مکتبلریله عادتاً یاریش
ایدیور دییه جك قدر واسع ، محتشم ، و منتظمدر .
وهر چوجوگك مکتبه دوامی ده مجبوریدر . برگون
مکتبدن گیبی قالان چوجوگك باباسندن بش فرائق جزا
آلینیر . تکرری داها بویوک جزالره قارشیلانیر بوکو-
یلرك اهالیسی ده چیفتجیدر . مکتبه تدریسات علوم
ابتدائی اولقله برابر یاریسندن چوغی زراعت، چیفتجیلکه
وطن و ملت فکرلرینك اویاندریلماسنه منحصردر .
مع التأسف یوردیمزك آك معنایرنده آچیقلیغیله برابر بر
حقیقتی گوردیگمدن ، اعترافه مجبورم : استانبوله
ورودیگم ایکنجی سنه سی ایدی . برایش ایچین چتالجه

گیده جکدم . پایتختیمزك برسناغانی گوره جگم دیه خیالمده
بویوتدیکه بویودیور ، سوسلندیردیکجه سوسلندیر .
یسوردم . ورودمده نه گوریم ، عادتاً آنادولونك آك
اجرا کوشه سنده صیقلمش قالمش بر کوینده بولتیورم
ظن ایتدم . یالگنر تا اورتاده محتشم ، یکی مزین بویا .
سیله بیوک بر بنا گوزیمه چارپدی . اولجه حکومت
قوناغی ظن ایتدیگم بونایی بالاخره بررومك یالگنر
کندی حسابنه ، ملتیه یاپدیردینی بر مکتب اولدیغی
آگلادم . و بزمکیلری ده گورمك اوزره بر ازدها
ایلریلدهم . کاشکه گورمیه ایدم . ویران بر مسجدك
دینه چیقشمش برقاچ یوز تورک چوجوگنك یر آلتندن
کلدیگی ظن اولنان اوغولتیلی سسلری قولانغه ایلشدی .
آگلادمکه بزم مکتبه ده اوراسی ایمش . آرتق تحمل
ایده مدم ، ایزم اوستته عودته مجبور اولدم . و اوزماندن
بوآنه قدر یوره کیمده صاقلادیغم و ایچین ایچین کندیمی
ییدیکم آجیقلى فقط حقیقی بر دزدی ده شمدی اظهار
ایتدم .

یوقاریده «بولغار مکتبلرینده وطن، و ملت حسی
اویاندریلماسنه» دیدم؛ نه درجه لرده ده اویاندریش بولماسنه
بردلیک اولق اوزره آشاییده کی وقعه یی ده یازمه دن
کچه میه جگم . اون یاشلرنده بولنان بر بولغار چوجوگنك
کندی یاشنده بر تورک چوجوگنه خطاباً [ازنایش بلغارسکی
(۱)] . تورک چوجوگنی طرفندن ویریلان (نزام) (۲)
کله سنه مقابله [زشتو نزا یش مقردوقه (۳) بولغاریا
طراباده ازنا یش بولغارسکی] سوزلری او مکتبدن
آلنان ملیت فکری ، وطن حسی ده کیلده نه در .

عجباً بزده بوسوزلری سویله یه بیله جك ۲۰ - ۴۰
یاشلرنده قاچ کیمسه بولونابیلیر ، قاچ آدم صایا بیلوروز .

- (۱) — بولغارجه بیلیرمیسك ؟
- (۲) — بیلم ؟
- (۳) — ایچون بیلمیورسك آشك ؟ بوراسی بلغاریا ...
لازم اوگره نه سك ...

اوبولغار قویپلنك شوسوزلریله بوسفرکی محاربه ده بولغارلر
طرفندن أسیر ایدیلهرك استجواب ایدیلان قونیله ی بر
عرقداشمك ویرمش اولدینی جوابلری عمرمك نهایتته
قدر اونوتمایه رق دائما مقایسه ایده جك و عقلمه دوشد .
یگجه ده جهالتزه یانه یاقیله آغلایاجفم ...

بن هر بر قانلی هر بر کوتولکی جهالتده ، هر بر اییلگی ده
علمده گوریورم . وهر بر ایشك باشی ده بونلردن بریسنك
احاسنی دیکرینك نشوونماسنده بولوندیغنه قویاً ایمان
ایدیورم . بونك ایچونده هر هفته کی غزته گزده ملتی
اویاندره جق ، سهولتله مقصدینه قاووشدیراجق یوللر
ارانه ایده جك مقاله لر ، یازیلر گورمك ایستیورم . « بر
قومك حیاتی علمیه قائم ثولومی ایسه جهلیله دائمدر ،

اسکی شامده تورک اوقویچیلر یکرزدن

بکر صرفی

ملی مطبعه

بریمو

تورک چوجوغی

۲

ناصیل ثولدی

باشی ۵ نجی صاییده

— خایر ، خایر آچاقلر ، آلامایه جقسگنر . بشیوز
سنه اول بهادر بابالریمزك سزی دیزه گتیره دهك ضبط
ایتدیگی بو یرلری آلامایه جقسگنر . بوتون تورکلر
قارشیکزه چیقاجق ، وطنلرینك هر قاریشنی قانلریگنرله
ایصلا ته جقلر . شاید اونلرك هپسینی ثولدوروب موفق
اولسا گنر بیله بیر مزاردن ، بیر خرابه دن باشقا یرشی
بولامایه جقسگنر .

دییه حایقیر یردی .

گونلر گچيور، باباسنڭ حزنى داها زياده آرتيوردى.

پيرىمو :

— هانى بابا ، محاربه اولاجقدى ، ديهه صوردى ،

حالبو كه برشى اولمادى ...

— مطلقا يا وروم ، مطلقا اولاجق .

نهايت پيرىمو بير جمعه گونى گزينيركن براز فضله
فعاليت گوردى . قيشلانڭ يانندن گچيوردى . برعسكره
صوردى :

— نه او همشهرى ، بو قالا بالق ؟

بو قارا بيقلى بير ژورنال نقرى ايدى . ياقاسنده كى
صارى پيرىنچدن لوحه جقلرده « ژورنال » يازيوردى .

— سفر برلك اعلان اولوندى .

ديهه جواب ويردى .

— سفر برلك نه ديمك ؟

— محاربه يه حاضرلق امرى ديمك ...

— محاربه مى اولاجق ؟

— ئويله ديورلر .

— هانكى دولته ؟

— بولغارله

پيرىمو ايچنده توحاف بر سه وينچ دويدى . تراموايه
آتلادى . اوه گلدى . اشجى ائينه خانمه محاربه اولاجقنى
وتوركلرك ناصيل ينه يگيدن مملكتلر ضبط ايدى جگنى
آگلاتمغه باشلاى . فقط بو قادين كنديسى گيى
سه وينمى يوردى .

— آه انشالله اولماز ...

دييوردى . پيرىمو قيزدى . عجايب ، بو بر تورك
قادينى ده گيلميدى ؟ نيچين محاربه نى ايسته مە يوردى . بر
تورك قادينى بر چوق تورك اوغوللرينڭ يگيدن شان
وشهرت قازانماسنى ، يگيدن دنيايه توركلرك كيم اولدقلىنى
گوبسته رمله رنى ايسته مزميدى ؟ صوردى :

— نيچين محاربه ايسته ميورسك ؟

— آه يا وروم ، او قادار « امت محمد » يازيق ده گيلمى ؟

— نه ديمك ...

— ينه او قادار مهاجرلك اولاجق ، چولوق چوجوق
ميدانده قالاچق .

پيرىمو آگلاميور :

— جانم ائينه خانم ، دييوردى ، نيچين مهاجرلك
اولسون ؟ بزم اردولر يمز دوشمانڭ مملكتنه گيره جك ،
اونلرك شهرلر نى ضبط ايدى جك . مهاجرلك اولاجقسه
اونلردن اولاجق .

اختيار قادين باشنى يوقارى قالديريوردى :

— آه يا وروم ، بزرگا وورله محاربه ايدى ميمز .

پيرىمو حدتله نيوردى :

— نيچين ايدى ميمز ؟ بزم طوپ يمز ، توفه گيمز يوقى ؟

بزم عسكريمز يوقى ؟

— نه اولورسه اولسون ، اگر محاربه اولورسه ينه

مهاجرلك اولور .

پيرىمو داها زياده حدتله نيوردى :

— نه بيليورسك جانم ؟

— بيليورم . « اولى شام ، آخرى شام » بونى .

بويوك علما ائقديلر يمز سويله مش ...

— نه ديمك ، اولى شام ، آخرى شام ؟

— يعنى مطلقا برگون گا وور گله جك ، استانبولدن ،

آنادولودن بى سوره جك . بوتون مسلمانلر شامه
طويلاناچق .

— يوها ... آباطل فكرها ...

— صوص يا وروم ، ئويله سويله مە ، چارپيليرسك ...

— نيچين چارپيليرم .

— بونى بويوك علما ائقديلر يمز بويور مشلر ...

— اونلر نه بيليورلر مش ؟

— اونلر هر شيئى بيليورلر .

عمر سيف الدين

بيتمەدى